

אב"ד מה שצדד להקל דלא דמי לתרי עברי נהרא, וזו צאמת סכרת כל המקילין בזה ובכגון זה, שמוכרים למי שלא נטל ידיו ומוכרין מלבושי נשים אסורים ועוד. אבל צאמת לא צריח מילתא, ואפי' יוכל להשיג האיסור ע"י גוי דקיל טפי, מ"מ אית ביה איסור דרבנן משום מקייע ידי עוברי עזירה. וכמ"ש הרא"ש ר"ש שבת, שחייב לאפרושי מאיסורא כ"ש שלא יסייע לו. מיהו בזה יש לצדד בזה"ל שרבו העבריינים, כיון שלא מצא צמח להתפרנס, אולי יש להקל בדוחק גדול בזה בדרבנן כי האי.

אב"ד צאמת בנידון של מע"כ, לא יוכל להשיג כשר כשר ע"י גוי, אלא ע"י ישראל בלבד, שגם הוא עובר בלפני עור. ונחלקו בזה רש"י ותוס' בקידושין (דף נ"ו ע"א תוד"ה אבל), והאחרונים עמדו בזה, (ע' יד מלאכי סי' שס"א ומל"מ פ"ד מלוה ה"ב), ובשם בעל חזון איש ז"ל אומרים שהורה לאיסור בכגון דא. כגון למכור מלבושי נשים אסורים, או מי שרצה למכור חנות ירקות שלו לאדם שהוא קוחר בפירות שביעית (וזה חמיר טפי). ואם אין באים לשאול נלענ"ד דמוטב לשמוק, שקרוב לודאי שלא ישמעו.

סימן קב

בענין רחיצה בתשעת הימים

מה ששאלת בענין מקום שזיעה מרובה אם מותר לרחוץ אף בחמים מר"ח מנ"א עד ט"ב, מנהג אשכנזים היא שלא לרחוץ אף בצונן

מר"ח מנ"א עד ט"ב. וכחצ בספר בן איש חי שאף בצגדד נוהגין כן.

ומעיקרא הנהיגו זה צארות הלפוניות, אבל צאקלים שלנו הרצה בנ"א קשה להם. (ואין לומר זאת על מנהג צגדד). וממו"ר הגה"צ ר' אליהו הכהן דושינר ז"ל שמעתי כמה פעמים, לרחוץ רק מפני הזיעה הוה כמו מלוכלך בטיט ובזואה, ושמעתי כי בעל חזון"א לא הסכים לסכרה זו, ולענ"ד ג"כ קשה לומר כן כי עיקר הצער מניעת הרחיצה היא מפני הזיעה.

ומי שעלול לצוא לידי מכות בעורו מחמת מניעת הרחיצה נלע"ד להקל כה"ג. אבל היכי דאפשר בלא סבון עדיף. גם מי שפרנסתו בין בני אדם ומתצייש כשריחו קשה קרוב צעיני להקל ברחיצה במים בלא סבון.

ב מה ששאלת בענין עזרת המגיעה כל יום שני ועושה מעצמה ומכבסת בלא שיאמרו לה, מ"מ לא מצאחי היחר לדבר לכבס אחר ר"ח מנ"א ע"י גויה שעושה מעצמה, ורז"ל גורו ולא פליג רבנן.

ג ומה ששאלת בענין עשבי נוי שגוזמין אותו בכל שבוע, לענ"ד אין איסור לגזמן אף ע"י ישראל כ"ש ע"י גוי העושה מעצמו. אבל ישראל קדושים וגמנעים מכמה עניני חשיבות בימי אצילות בית אלוקינו, ולא שייך לומר בזה הבו דלא לוסיק עלה, אדרבה לוסיק ולוסיק. אבל איסור אין בדבר לא מדינא ולא ממנהגא, דמ"ש מכבוד וריבון.
